

Spm. nr. S 54

Til kulturministeren (1/10 02) af:

Louise Frevert (DF):

»Vil ministeren oplyse, hvor mange fortidsminder under naturbeskyttelsesloven man har kendskab til, og give en opgørelse over, hvor mange der er på statslig grund, og hvor mange der findes hos private grundejere?«

Svar (17/10 02)

Kulturministeren (Henriette Kjær, fg.):

Jeg har i anledning af spørgsmål indhentet nedenstående udtalelse fra Kulturarvsstyrelsen, som jeg henviser til:

»Der er registreret ca. 30.000 fortidsminder omfattet af beskyttelsen i naturbeskyttelseslovens § 12. På grund af forskellige registreringsmåder i tidens løb kan tallet ikke opgøres eksakt. F.eks. kan et areal med 30 små gravhøje være registreret som en enkelt lokalitet, en gravplads, eller som 30 gravhøje og altså 30 lokaliteter.

Registreringen er ikke indrettet således, at man umiddelbart kan lave en opgørelse over, hvor mange fortidsminder der er statsejede eller ejet af amter og kommuner, og der er heller ikke pligt til at indberette, når et areal med fortidsminder skifter ejer.

Ud fra Kulturarvsstyrelsens registreringer kan det oplyses, at ca. 5.000 af de registrerede, beskyttede fortidsminder er offentligt ejet. Heraf ejes ca. 3.500 af Miljøministeriet. Der er således ca. 25.000 privatejede, beskyttede fortidsminder.«

Spm. nr. S 55

Til kulturministeren (1/10 02) af:

Louise Frevert (DF):

»Vil ministeren give en status over, i hvilken stand fortidsminderne er og en status over, hvor slemt eftersløbet er specielt på de fortidsminder, der ligger på grunde i privat regi?«

Svar (17/10 02)

Kulturministeren (Henriette Kjær, fg.):

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet ne-

denstående udtalelse fra Kulturarvsstyrelsen, som jeg henviser til:

»En opgørelse over fortidsmindernes tilstand forudsætter, at der jævnligt føres tilsyn med fortidsminderne og laves en beskrivelse af fortidsmindernes tilstand.

Opgaven med at føre tilsyn med fortidsminderne har siden begyndelsen af 1980'erne ligget hos amterne, bortset fra fortidsminder på Miljøministeriets arealer, hvor det er Skov- og Naturstyrelsen, der fører tilsyn.

Der er ikke et eksakt krav til niveauet for tilsynet, og det er meget forskelligt fra amt til amt, hvordan tilsynet udføres. Det er således ikke muligt at få en generel oversigt over fortidsmindernes tilstand i dag.

Miljøministeriet påbegyndte i 1979 en nyregistrering af alle de fredede fortidsminder, den såkaldte nyberejsning, som bl.a. skulle danne grundlag for amternes administration af tilsynet. Nyberejsningen er gennemført for det meste af landets vedkommende, mens fire amter (Ribe, Sønderjylland, Vejle og Nordjylland) samt ca. 70 lokaliteter i Viborg ikke er berejst, fordi berejsningen blev indstillet i 1999.

Ud fra indberetninger fra nyberejsningen kan følgende overordnet oplyses om fortidsmindernes tilstand:

I 1996 blev der udarbejdet en oversigt over beskadigelser på fredede fortidsminder i de amter, der var berejst, det vil sige alle amter på øerne samt Århus og Ringkøbing. I oversigten indgår ikke oplysninger om fortidsminder ejet af Miljøministeriet. I gennemsnit blev der konstateret ulovlige forhold af en sådan karakter, at de blev påtalt over for ejeren ved 20 % af fortidsminderne – varierende fra ca. 10 % i Københavns Amt til ca. 30 % i Ringkøbing.

Her er tale om egentlige skader eller lovovertrædelser (nedslidning på grund af kreaturer, dyrkningsskader, skovtilplantning m.v.).

Der er ikke krav om, at fortidsminder skal ryddes for opvækst. Derfor er det ikke registreret, hvorvidt fortidsminderne evt. er groet til naturligt.

Efter naturbeskyttelsesloven kan amterne pleje privatejede fortidsminder, men der er ingen pligt til det. Amter og kommuner, der ejer fredede fortidsminder, skal pleje disse. Statsejede fortidsminder plejes af den administrerende statslige myndighed.«